

Sygn. akt I CSK 4135/22

POSTANOWIENIE

Dnia 19 września 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Małgorzata Manowska

w sprawie z powództwa E. spółki akcyjnej w W.
przeciwko M. spółce akcyjnej w W.
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 19 września 2022 r.,
na skutek skargi kasacyjnej powoda od wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie
z dnia 28 lutego 2022 r., sygn. akt VII AGa 386/20,

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2. zasądza na rzecz pozwanej od powoda kwotę 7.500 zł
(siedem tysięcy pięćset złotych) z tytułu zwrotu kosztów
postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny w Warszawie wyrokiem z 28 lutego 2022 r. oddalił apelację powódki E. S.A. w W. od wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie z 8 października 2019 r., którym oddalone zostało jej powództwo przeciwko M. S.A. w W. o zapłatę.

Skargę kasacyjną od wyroku z 28 lutego 2022 r. powódka oparła na podstawie naruszenia przepisów prawa procesowego, tj. art. 382 w zw. z art. 387 § 2¹, art. 229 w zw. z art. 391 oraz art. 378 § 1; art. 278 § 1 w zw. z art. 391 i art. 231 w zw. z art. 391 k.p.c. oraz prawa materialnego - art. 65 § 2 i art. 483 § 1 w zw. z art. 471 k.c. Skarżąca, uzasadniając wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania, twierdziła że „skarga jest oczywiście uzasadniona w zakresie naruszenia prawa

materialnego (...), ponieważ Sąd Apelacyjny dokonał oceny nienależytego wykonania Umowy o zachowaniu poufności w całkowitym oderwaniu od postanowień tej umowy. Sąd Apelacyjny bezpodstawnie i w sposób całkowicie abstrakcyjny oraz dowolny założył, że informacje poufne przestają mieć taki charakter już z chwilą ujawnienia tej informacji jednej osobie trzeciej, podczas gdy z Umowy o zachowaniu poufności wprost wynikało, że poufne informacje miały podlegać ochronie do momentu, gdy stawały się publicznie dostępne (...), co w sprawie bezspornie nie nastąpiło. (...)”. Powódka podniosła ponadto, że „w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne - (...) - wymagające wyrażenia poglądu przez Sąd Najwyższy, które wyraża się w następującym pytaniu: czy w sprawie, w której nie ma bezpośredniego dowodu faktu mającego dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenie (...) do uznania tego faktu za ustalony poprzez wyprowadzenie go z innych ustalonych faktów pośrednich (art. 231 KPC) wystarczające jest już przyjęcie, że dowody pośrednie w sposób logiczny i zgodny z zasadami doświadczenia życiowego czynią prawdopodobnym zaistnienie danego faktu, czy też konieczne jest także przeprowadzenie dodatkowej analizy, że dowody pośrednie w sposób logiczny i zgodny z zasadami doświadczenia życiowego nie mogą świadczyć o innych faktach (...)?”

W odpowiedzi na skargę kasacyjną pozwana wniosła o odmowę przyjęcia skargi do rozpoznania bądź o jej oddalenie, a ponadto o zasądzenie zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.

Stosownie do art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli zachodzi (przynajmniej) jedna z wymienionych w tym przepisie przyczyn, co powinno zostać wykazane i należycie uzasadnione przez wnoszącego skargę (art. 398⁴ § 2 k.p.c.). Warunki, jakim powinno odpowiadać prawidłowe uzasadnienie wniosku, zostały określone w bogatym i ustabilizowanym orzecznictwie Sądu Najwyższego. Objąsnił to również, iż skarga kasacyjna jako szczególny środek zaskarżenia nie służy weryfikacji prawidłowości podstawy faktycznej i prawnej orzeczenia.

Powołując się na oczywistą zasadność skargi (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.), strona powinna przedstawić stosowną argumentację prawną zmierzającą do

wykazania kwalifikowanego, ewidentnego naruszenia wskazanych przez nią przepisów prawa, możliwego do stwierdzenia bez merytorycznej analizy zaskarżonego wyroku oraz podstaw kasacyjnych (zob. postanowienia SN z 10 stycznia 2003 r., V CZ 187/02, OSNC 2004, nr 3, poz. 49 i z 11 sierpnia 2011 r., IV CSK 163/11, niepubl.); uzasadnienie tej przesłanki powinno koncentrować się na wykazaniu tak rozumianej „oczywistości” zasadności skargi. Jednocześnie, uzasadnienie wniosku nie może polegać na powtórzeniu, choćby w zmodyfikowanej formie, uzasadnienia podstaw skargi, ani być sformułowane w sposób, który wymagałby oceny ich zasadności. Należy jednak dodać, że nawet oczywista zasadność zarzutów kasacyjnych nie zawsze musi oznaczać oczywistej zasadności skargi. Skarżący powinien zatem także wykazać, że zarzucone naruszenia prawa prowadzą do skutku w postaci wadliwości zaskarżonego wyroku.

Uzasadnienie wniosku powódki warunkom tym nie odpowiada. Po pierwsze, skarżąca wadliwie połączyła uzasadnienie wniosku z uzasadnieniem materialnoprawnej podstawy skargi, choć każde z nich stanowi jej samodzielny element i tak też powinny być one w skardze przedstawiane. Po drugie, skarżąca nie przedstawiła argumentacji prawnej wymaganej przy powołaniu się na przyczynę przewidzianą w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., zdolnej do przekonania o „oczywistej”, kwalifikowanej zasadności skargi. Ze względu na sposób argumentowania i konstrukcję uzasadnienia, ocena wniosku nie byłaby możliwa bez zbadania sprawy i jednoczesnej analizy podstaw kasacyjnych, co na obecnym etapie postępowania byłoby niedopuszczalne. Ocena postawionych w skardze zarzutów mogłaby dopiero nastąpić w ramach rozpoznania skargi.

Skarżąca nieskutecznie również powołała się na przyczynę przyjęcia skargi do rozpoznania przewidzianą w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. Jej wykazanie wiąże się z koniecznością sformułowania określonego problemu prawnego o charakterze abstrakcyjnym, powołania przepisów, które stanowiły źródło jego powstania, zaprezentowania juretrycznej argumentacji przekonującej o istnieniu na tle tego problemu rozbieżnych ocen prawnych, a także świadczącej o poważnych trudnościach w jego rozwiązaniu, ponadto wskazania, dlaczego jest ono istotne (por. m.in. postanowienia SN z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002, nr 1, poz. 11 i z 12 grudnia 2013 r., IV CSK 384/13, niepubl.).

Przedstawiony przez powódkę problem wraz uzupełniającymi go wywodami nie spełniają tych wymagań. Problem ten w rzeczywistości nie stanowi istotnego zagadnienia prawnego w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. Wbrew twierdzeniom skarżącej w odniesieniu do postawionej przez nią kwestii dotyczącej stosowania domniemań faktycznych (art. 231 k.p.c.) nie można mówić o niejednolitości orzecznictwa Sądu Najwyższego. Stanowisko zajęte w kilku orzeczeniach, na które powołała się skarżąca, że dokonanie przez sąd danego ustalenia jest możliwe „na podstawie domniemania faktycznego wtedy, gdy wniosek taki nasuwa się z pewnością lub ze szczególnie dużą dozą prawdopodobieństwa, natomiast wniosek przeciwny nie ma w danych okolicznościach żadnego uzasadnienia bądź też jest wysoce mało prawdopodobny”, nie stoi w sprzeczności ze stanowiskiem wrażonym w powołanym w skardze wyroku Sądu Najwyższego z 22 stycznia 1998 r. (II UKN 465/97, OSNAPiUS 1999, nr 1, poz.24), zgodnie z którym „orzeczenie sądu może być oparte na domniemaniu faktycznym, o którym mowa w przepisie art. 231 KPC tylko wówczas, gdy stanowi ono wniosek, wynikający z logicznie ustalonych faktów stanowiących przesłanki domniemania, najbardziej zbliżony do zasad doświadczenia życiowego”. Na marginesie skarżąca samodzielnie nadała temu drugiemu stanowisku nieco odmienne brzmienie, zmieniając jego sens. Należy zaznaczyć, że drugie z zaprezentowanych stanowisk zostało odniesione do konkretnego stanu faktycznego sprawy, w której co więcej nie doszło do ustalenia spornego faktu na podstawie domniemania przewidzianego w art. 231 k.c. Wymaga podkreślenia, że jeżeli w jednej ze spraw sąd czegoś nie powiedział, odnosząc się do danej instytucji prawnej, to nie oznacza jeszcze, że negatywnie odnosi się do stanowiska zajętego w innych sprawach, które opisuje tę instytucję w sposób szerszy i kompleksowy.

Z tych przyczyn Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi do rozpoznania na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. O kosztach postępowania ze skargi rozstrzygnięto stosownie do art. 98 § 1 i 3 i art. 108 § 1 w zw. z art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c.

[as]